

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 19 октомври 2018 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: септември 2018 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** во септември забележа месечен пад од 0,8%, карактеристичен за овој период од годината. Намалувањето во најголем дел произлегува од падот кај краткорочните депозити, при истовремен пад на готовите пари во оптек и долгорочните депозити до две години. Падот само делумно е неутрализиран од умерениот раст кај депозитните пари. На годишна основа е остварен раст на паричната маса од 10,9%, во услови на раст на сите нејзини компоненти, при што најголем придонес имаат депозитните пари³, краткорочните депозити и долгорочните депозити до две години коишто објаснуваат 95,1% од годишната промена.
- Во септември, **вкупните депозити⁴** се намалија за 0,4% на месечна основа, што во целост се должи на намалувањето на депозитите на корпоративниот сектор, коешто го надмина растот на депозитите на секторот „домаќинства“. Депозитниот раст на годишна основа и натаму е солиден и изнесува 11,6%, што се должи на зголемувањето на депозитите кај двата сектора, со позначително учество на секторот „домаќинства“ во годишната промена.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁵ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)										годишна промена (во %)								месечна промена (во %)	
	12.2016 ¹⁾	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	8.2018	9.2018	12.2016 ¹⁾	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	8.2018	9.2018	8.2018	9.2018
Парична маса М4	354,712	348,470	351,004	354,261	372,931	374,681	386,470	397,225	395,840	6.2	4.2	7.5	6.2	5.1	7.5	10.1	11.7	11.7	1.3	-0.3
Парична маса МЗ	322,199	314,850	316,183	319,137	336,989	337,684	348,090	356,646	353,862	6.0	3.6	6.8	5.4	4.6	7.3	10.1	11.2	10.9	0.9	-0.8
<i>од КОМ:</i>																				
Готови пари во оптек	28,193	26,802	28,473	28,968	29,968	28,658	29,681	30,847	30,665	7.2	4.2	9.7	9.9	6.3	6.9	4.2	5.7	5.9	-0.9	-0.6
Вкупни депозити	321,888	317,720	318,426	320,952	339,314	340,135	349,816	359,404	358,126	5.7	4.2	7.6	6.0	5.4	7.1	9.9	11.4	11.6	1.4	-0.4
<i>од КОМ:</i>																				
Корпоративен сектор	87,377	82,420	80,885	80,304	89,248	85,791	90,295	95,544	93,775	13.4	8.8	10.8	5.6	2.1	4.1	11.6	13.7	16.8	3.5	-1.9
Домаќинства	217,394	217,554	219,505	221,570	230,744	233,485	236,832	239,142	240,139	2.5	1.8	6.5	5.6	6.1	7.3	7.9	8.8	8.4	0.4	0.4
Вкупни кредити	284,782	282,037	288,227	288,854	300,257	298,059	306,049	307,855	311,558	-0.1	-1.1	4.1	4.1	5.4	5.7	6.2	6.2	7.9	0.2	1.2
<i>од КОМ:</i>																				
Корпоративен сектор	154,225	148,730	150,998	148,668	157,222	152,187	155,427	154,565	157,165	-5.3	-7.2	-0.4	-0.9	2.3	2.3	2.9	2.7	5.7	-0.2	1.7
Домаќинства	129,321	132,080	136,034	138,951	141,232	144,491	149,254	151,900	152,990	7.0	6.6	9.5	9.8	9.2	9.4	9.7	9.9	10.1	0.6	0.7

1) Податоци согласно со завршната сметка

Извор: НБРМ.

¹ Почнувајќи од јуни 2018 година, НБРМ ќе го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

² Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

³ Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

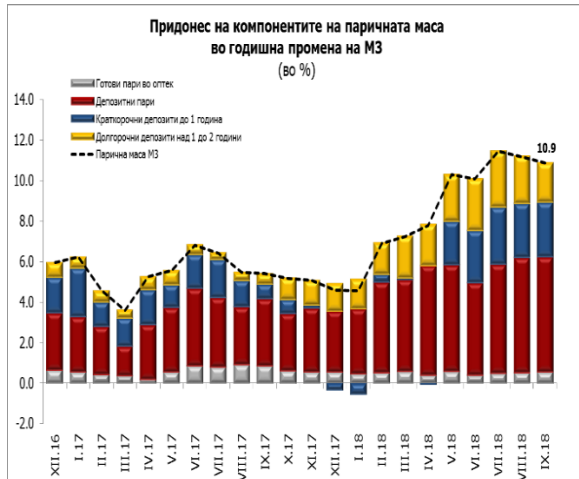
⁴ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁵ Годишните стапки на кредити во периодот јуни 2016 – мај 2017 беа под влијание на ефектите од мерката на НБРМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од две години.

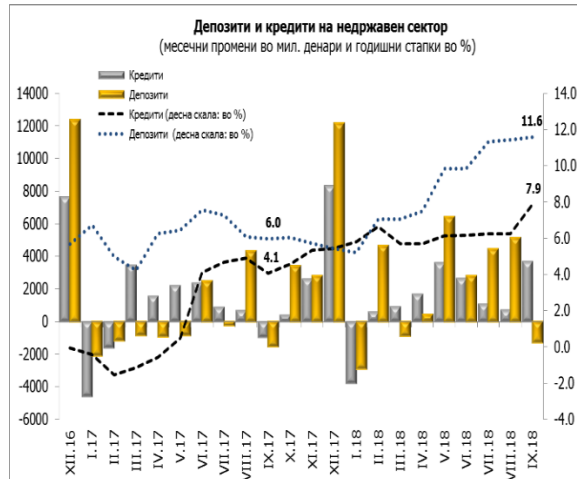

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- **Вкупните кредити** во септември остварија месечен раст од 1,2% којшто главно произлегува од растот на кредитирањето на корпоративниот сектор (придонес од 70,2%). Анализирано на годишна основа, стапката на кредитен раст изнесува 7,9% и во поголем дел (61,8%) се должи на растот на кредитите одобрени на секторот „домаќинства“.

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁶

Извор: НБРМ.

- Во септември кај вкупните **депозити на корпоративниот сектор** е евидентирана надолна месечна промена од 1,9%, којашто главно произлегува од намалувањето на краткорочните депозити во странска валута. Годишниот депозитен раст изнесува 16,8% и во најголем дел е резултат на зголемувањето на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута.

⁶ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- **Кредитите на корпоративниот сектор⁷** во септември забележаа месечно зголемување од 1,7%, при малку поголем придонес (53,7%) кон растот на кредитирањето во денари, во однос на странската валута. Споредено на годишна основа, кредитната активност бележи раст од 5,7% којшто во поголем дел се должи на зголемувањето на денарските кредити.

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁸

Извор: НБРМ.

- Во септември, вкупните **депозити на домаќинствата** остварија месечни и годишни зголемувања од 0,4% и 8,4%, соодветно. Притоа, растот на месечна и годишна основа е распределен помеѓу депозитите во денари и во странска валута, при што учеството на депозитите со странска валута има малку поголемо учество од денарските депозити во месечната промена (52,2%), додека депозитите во денари придонесуваат повеќе за годишниот раст (учество од 52,8%).

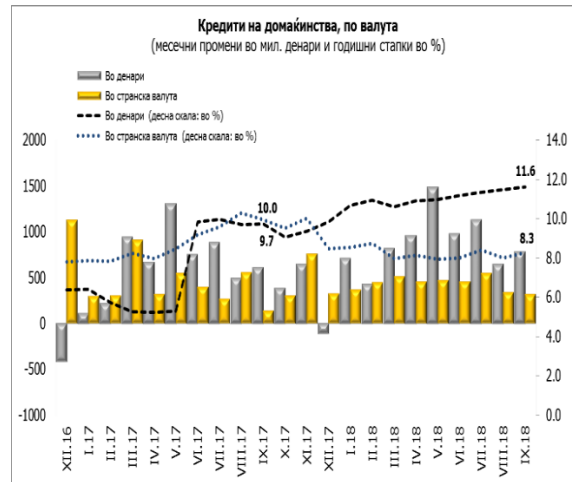
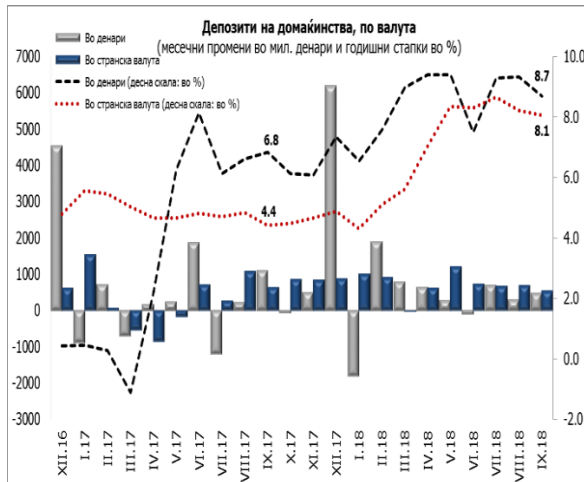
⁷ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁸ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

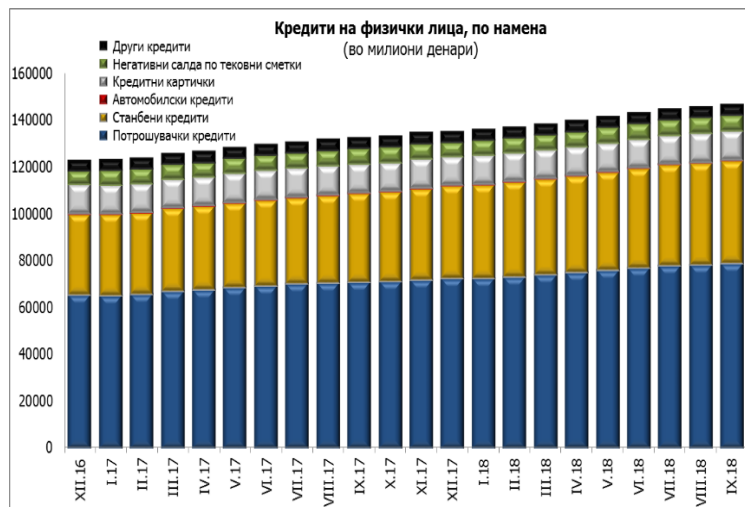

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Кај вкупните **кредити на домаќинствата** овој месец е забележан месечен и годишен раст од 0,7% и 10,1%, соодветно, при што зголемената кредитна активност во поголем дел се должи на растот на кредитите одобрени во денари (со придонес од 71,6% и 62,8% кон месечниот и годишниот раст, соодветно).

Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојаба (во милиони денари)						годишна промена (во %)								месечна промена (во %)					
	12.2016 ¹⁾	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	8.2018	9.2018	12.2016 ¹⁾	3.2017	6.2017	9.2017	12.2017 ¹⁾	3.2018	6.2018	8.2018	9.2018	8.2018	9.2018
Потрошувачки кредити	65,438	67,041	69,424	71,068	72,595	74,218	77,100	78,427	78,964	13.4	12.8	11.8	11.9	10.9	10.7	11.1	11.1	11.1	0.4	0.7
Станбени кредити	34,608	35,448	36,815	37,788	39,535	40,899	42,309	43,411	43,896	14.3	13.4	13.6	14.1	14.2	15.4	14.9	15.7	16.2	1.1	1.1
Автомобилски кредити	323	309	307	308	316	318	307	303	301	-19.1	-18.5	-11.9	-5.2	-2.2	2.9	0.2	0.1	-2.2	-0.9	-0.5
Кредитни картички	12,380	12,294	12,295	12,341	12,281	12,157	12,192	12,262	12,235	0.3	0.5	-0.4	-1.0	-0.8	-1.1	-0.8	-0.9	-0.9	0.5	-0.2
Негативни салда по тековни сметки	5,795	6,275	6,366	6,510	5,896	6,300	6,672	6,736	6,881	3.6	2.7	1.3	3.7	1.8	0.4	4.8	3.5	5.7	0.5	2.2
Други кредити	4,584	4,558	4,628	4,575	4,564	4,534	4,593	4,544	4,566	7.3	5.6	2.9	0.5	-0.4	-0.5	-0.8	-0.8	-0.2	-0.9	0.5

1) Податоци согласно со завршната сметка

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во септември кај најзастапените категории – **потрошувачките и станбените кредити** е забележан месечен раст од 0,7% и 1,1% соодветно, којшто на годишна основа изнесува 11,1% и 16,2%, соодветно. Во септември, **автомобилските кредити** и кредитите одобрени на **кредитни картички** забележаа месечен пад од 0,5% и 0,2%, соодветно, при истовремено годишно намалување од 2,2% и 0,9%, соодветно. Овој месец, **негативните салда на тековните сметки** забележаа нагорна месечна и годишна промена од 2,2% и 5,7%, соодветно, додека кредитите одобрени врз **други основи** остварија месечен раст од 0,5%, во услови на минимален годишен пад од 0,2%.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitnite-institucii---mesečni-podatoci.nspх>

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошки измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Македонија: 21 ноември 2018 година (референтен пресек заклучно со октомври 2018).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).